

[Klim Behnke]

hen og kigge i tingene. Men skynder man sig at aflevere det til Rigsarkivet, så forseglers det, og så kan man altså vente i 30 år, inden man kan få lov til at se, hvorfor man fik afslag på en ansøgning til kommunen. Det er den slags paradokser, vi er en lille smule optaget af.

Så er der, som flere har nævnt, de forskellige undtagelser i § 21 vedrørende tidsfristen på de 30 år. Der kan der argumenteres – måske endda oven i købet sagligt – for, at det er nødvendigt at have en vis tidsfrist for, at man kan få lov til at kigge i ting vedrørende statens sikkerhed og rigets forsvar, ting vedrørende mellemfolkelige institutioner osv.

Men så er der punkt 4 – og det synes vi i sig selv er meget foruroligende – nemlig det, der hedder »det offentliges økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentliges forretningsvirksomhed«. Jamen alt kan jo blive henført under det. Alt, hvad det offentlige går og foretager sig, kan jo puttes ind under punkt 4, så derfor vil vi som udgangspunkt sige, at punkt 4 ikke er acceptabelt, fordi stort set hvad som helst kan henføres under det.

Så har det selvfølgelig også været interessant at se på nogle af de sidste bestemmelser, nemlig spørgsmålet om straffebestemmelser, hvis man kommer til at overtræde denne lovgivning. Deraf fremgår det, at man kan gå hen og få fængsel i helt op til 6 måneder, hvis man overtræder bestemmelserne f.eks. i § 25.

Det, der er det interessante ved § 25, er ikke alle de dokumenter, der ligger rundt omkring, hvor man har stemplet »Fortroligt«, for det er klart, at så er man opmærksom på, at man har med fortrolige arkivalier at gøre. Men det, der er galt, er, at der står i slutningen af § 25, at også ting, som ikke er stemplet »Fortroligt«, skal hemmeligholdes for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Det betyder altså, at man uforvarende kan sidde i Rigsarkivet og gennemgå forskellige dokumenter, som ikke er hemmeligtstemplede, og man sætter sig hjem og skriver en kronik om forholdene i Danmark i 1917 eller et eller andet, og så kan man altså straffes, uden at man var opmærksom på, at de pågældende ting i virkeligheden var hemmelige.

Det samme gælder § 17 vedrørende private personer osv., der kommer til at få kendskab til eller får fat i statens forskellige dokumenter. Så skal man aflevere osv., og der er en bestemmel-

se om, at man ikke må føre dem ud af landet. Jamen det kan jo i arvesager osv. ske, at folk kan komme til at gøre sådan noget ganske uforvarende.

Derfor er vores melding på nuværende tidspunkt, at vi er særdeles skeptiske, fordi det, der var vores hovedformål med at bevare de offentlige arkiver, faktisk er den mindste del af denne lovgivning. I stedet for er der bygget et kompleks op omkring en masse restriktioner, for at man så også kan få den adgang.

Så jeg støtter fuldt ud de ordførere, der har talt for en langt friere adgang til at se, hvad der er i de pågældende arkiver. Det er en absolut nødvendighed for, at Fremskridtspartiet kan støtte dette lovforslag.

Jette Pors (CD):

Vi synes også i CD, at vi går et skridt i den rigtige retning med dette lovforslag. Ingen tvivl om det. Vi vil gerne have større åbenhed i den slags lovgivning, der her er tale om.

Om tilgængelighedsreglerne har en partifælle gjort mig opmærksom på, at vi for et par år siden stillede et spørgsmål til den forhenværende kulturminister, som gik på et ønske om at få åbnet arkiverne fra besættelsen efter 50 år. Vi fik også et positivt svar fra den daværende minister, men der er tilsyneladende ikke sket noget alligevel. Så vidt jeg er orienteret, er disse arkiver endnu ikke frit tilgængelige, og det virker absurd, at vi endnu ikke kan få et detaljeret billede af det politiske mønster, som gik umiddelbart forud for Danmarks besættelse. Men det kan da være, der sker noget nu.

Så vil jeg også godt sige, at når vi i disse dage hører om, hvordan f.eks. en lille gruppe tyskere via de store medier – og det er nok det, der er så rystende – f.eks. prøver at benægte, at der fandt jødeforfølgelser sted under 2. verdenskrig, så viser det klart, hvor vigtigt det er, at der kan forskes i de skriftlige arkiver ret så hurtigt, så den slags horrible påstande kan blive sat på plads på en videnskabelig og god måde.

Ikke mindst af hensyn til forskerne her i landet må vi være parat til at bløde op på de restriktive regler. En ting er jo, at forskerne i dag må til udlandet, hvis de vil forske i nyere tids begivenheder, men noget nok så væsentligt er det, at vi giver dem mulighed for at komme til forskningsarkiverne rimelig hurtigt. Jeg kan